

PÁN BŮH
NA
NÁVŠTĚVĚ

II. VYDÁNÍ

PŘEROV 1931

CENA Kč 4.50

*Jda od přijímání,
svaté radosti jsi schránou
s nebe darovanou.*

*Svět by tak rád ti ji vzal,
dbej, by sis ji zachoval.*

*Jda od přijímání,
chraň ji bez ustání.*

*Jda od přijímání,
vstals od andělského
stolu,
kde Bůh se ti vtělil spolu.*

*Kdo jde kolem tebe,
nechať cítí vůni s nebe !*

*Jda od přijímání,
lij té vůně oddychání !*

Verdaguer-Bouška.

PÁN BŮH NA NÁVŠTĚVĚ

WILLAM

PÁN BŮH
NA
NÁVŠTĚVĚ

II. vydání

Přeložily

sestry Nep. Početí P. Marie

1931

Edice Smíru v Přerově

IMPRIMATUR

Olomucii, die 20. Februarii 1931

JOSEPHUS VYVLEČKA,

Praeses a. ep. Consistorii

Nr. 3348

*

Fr. M. Willam:

DER HERRGOTT AUF BESUCH,

Herder & Co., Freiburg im Breisgau

1925

S celým křesťanským světem slavila maminka Nováková ze stráně Velký pátek. Ale pochybuji, že by všichni byli ten den prožili v tak zbožných myšlenkách jako ona. Dopoledne v kostele všecka dojata pozorovala se svým synkem Jeníkem, jak kladli Pána Ježíše do hrobu. Dva Turci, zle zamračení, stáli u Božího hrobu na stráži s mečem a kopím, svíce smutně planuly a v prostoru, jehož okna byla dnes zastřena, působily zvláštní ovzduší úmrtní světnice. Kolem hrobu zářily barevné koule. Červená, modrá, zelená, žlutá světélka poskakovala sem tam, ale i jejich hra šířila jen tesnotu a smutek.

Od té chvíle, co to viděla maminka Nováková, jevil se jí celý svět jako širý hrob. Ovšem, s nebe se smálo jarní slunko a nikde nerozlévalo své světlo tak hojně jako na jejich stráni. Ale Nováčce se zdálo, jako by se ty paprsky ani neodrážely od země jako jindy, aby naplňovaly vzduch zářivým jasem, nýbrž jako by zalézaly pod zem. Bylo jí, jako by se na zemi kladl

těžký stín, ale zároveň jako by se v hlubinách připravovala nesmírná radost. Ano, v nitru země se soustřeďovaly zmizelé sluneční paprsky a čekaly na ráno velikonočního Božího hodů, aby všechny popolu v ten radostný den vyrazily ven a naplnily svět zvýšeným jasem, aby lidem připomněly, že jsou spaseni a že jsou dětmi Světla.

I ptáčky o tom věděli. Poskakovali s větvičky na větvičku, potřásali ocásky a popěvovali si, ale jen tak krátce a jaksi tajemně. A co zpívali? „Dnes ne, zítra ne, ale pozítří! Píp! Štilíp! Píp! Trylili!”

Potok dole pod strání podobně naladěn hrnul své vlnky tichounce kolem velkých kamenů, kterých jindy zneužíval k velkému hluku. Květiny zastavily svůj vzrůst a napomínaly jedna druhou: „Počkejte, až na nás zasvitne božíhodové slunečko, až se rozhlaholí velikonoční zvony, pak se zaskvějeme a pochlubíme novými šaty!”

To vše maminka viděla tak jasně a také to ukázala Jeníčkovi. On svýma dětskýma hnědýma očima viděl ještě mnohem, mnohem zřetelněji. Viděl, že jeden černý

pták měl oči plné slz, že květiny hořce plakaly a že se potok úkradkem zastavoval a začínal téci vždy jen tehdy, když slyšel blížiti se lidské kroky.

V té náladě se maminka dala do práce, která by se jiným lidem nijak nebyla zdála vhodnou. Přinesla si truhlík se semeny, aby je zasela do pařeniště. Ale to se nestalo jen tak náhodou. Maminka Nováková viděla v tom setí jakýsi posvátný úkon. Neopatrná, nevzhledná seménka, která kladla do země, aby se z chladného lůna země vyvinula v podivuhodné listy a v nádherné květy, byla jí obrazem Pána Ježíše, jenž rozdrásaný a znetvořený byl položen do hrobu, a vyšel z něho krásný a slavný.

Truhlík se semeny vyňala ze skříně opatrně, aby nezvířila prach, usazený přes zimu na víku. Jeník stál vedle ní, hleděl dychtivě na pohyby matčiných rukou, které nesly ten poklad, a nabízel se za pomocníka.

Nesla truhlík na stůl ozářený sluncem. Když sundala víko, vykřikl Jeník radostí a údivem. Nic tak krásného ještě neviděl, leč loni na jaře, ale to bylo již táák móóc

dávno, že se to již nemohlo ani spočítat. V truhlíku bylo mnoho přihrádek, které Jeník hned obdařil jménem „jesličky“. V každých těch „jesličkách“ ležel papírový sáček, hezoučkový čtvercový, a v každém tom sáčku tajemně chrastila suchá seménka. Na přední straně nahoře bylo červeně vytištěno, která semena jsou v sáčku. Pod tím byl namalován přeskvělými barvami svrchovaně dokonalý budoucí plod. Na zadní straně sáčku byly rady, kdy se má to zázračné semeno zasít, jak hustě, kdy se má hnojit, kdy sklízeti. Na konec bylo ještě upozornění, že tato odrůda je nejlepší na celém světě, a že se proto nelze ani dosti mít na pozoru, aby nám někdo pod tím jménem podvodně nepodstrčil jiný druh méně cenný. Jeník letos po prvé dovedl přečísti tyto rady a četl je mamince tak důkladně, jako by chudinka nebyla uměla přečíst ani písmenka.

Těšil se ukrutně na ohromně veliké řetkvičky, na strašně žluté a hrozně dlouhé mrkve, na tuřín veliký jako hlava a zvláště na sytě rudé turecké řeřichy s tajemnými tlamkami. Klučina se skláněl víc a více

nad truhlík, ale maminka nepustila poklad z rukou, ani když Jeník najednou nastavil uši a řekl, že se mu zdá, jako by někdo vešel do kuchyně, že prý vrzly dveře. Maminka vzala truhlík pod paždí, řekla, aby šel s ní, v kuchyni ho pleskla a vyšla do zahrady, ležící na slunné straně svahu. Jeník šel s ní drže se jí za zástěru.

Před stavením bylo teplo skoro jako v létě. Nesčetné mouchy to již dávno zjistily a proháněly se po vybílené podezdívce. Jimi byla přivábena kočka; seděla právě mhouříc oslněné oči před bílou zdi a chvilkami vyskakovala po mouchách, většinou však marně. Toužebným pohledem pohlížely přes plot do zahrady i slepice. Byly by se tak rády popelily v suché hlíně!

Teplý, mazlivý vzduch působil na klučinu načisto jinak nežli na matku. Jeníkovi bylo tak blaze jako těm mouchám na zdi a kočce před ní. Každý druhý krok vyskočil proti mamince, zamotal hlavu do její zástěry a vystrčil některou děrou v ní nosík a růžovou hubičku s bílými zoubky. Ještě jakživ prý nebylo v zahradě tak

krásně. Najednou však přestal a prohlásil mamince, že teď již také bude brzo velký a že by ho již měla nechat samého síti, ona že si může zatím odpočinouti anebo se dívat, zdali on to dělá všecko dobře.

Matka svolila, ale z jiných důvodů. Chlapec zapomněl na minulost a s otevřenou náručí vítal nové jaro. Ona však zkusila mnoho věcí, na které již zapomenouti nemohla. A jaro místo opojných radostí jí přineslo tichý bol a toužebné vzpomínky na blažené dny, které minuly a již se nevracely. Ponořena do myšlenek nechala Jeníka hospodařiti na záhoně samostatně a sama se pustila do pažitky, jejíž trsy vyrážely z černé země jako bledozelené štětky. Hleděla na jemné výhonky, ale myšlenkami se vracela do minulosti. Právě ty zeleňoučké špičky jí připomínaly nejšťastnější dobu života.

V jeden takový jarní den jí ukázal Karel jako nevěstě tento dům a zahradu; srdce jí tehdy jávalo ještě víc než dnes Jeníkovi při zasévání. Pravda, málo jí toho mohl ukázati, ale přece víc, než vidávala doma, a

vše ozařovala láska, která z hrudky země kouzlila celou hroudu zlata.

Od té blažené doby již často znova vypučely pažitkové trsy, ale stalo se i mnoho jiného. Její muž Karel, svedený nesvědomy a zisťnou hostinskou, dal se do pití. Proto upadala jejich domácnost i hospodářství. Muž, snad aby uchlácholil zlé svědomí, si namyslí, že nikdo nesmí v chlévě poklízivat a krmívat než on. Dělával to často všelijak a v nevhodnou dobu. Ale jen když provedl svou. Dobytek ovšem nepořádkem trpěl a kráva přestala dojit. Když však žena jednou starostlivě vešla do chléva, aby sama podojila, spustil muž takové hromobití, že jí k tomu zašla chuť na dlouho. Při práci v létě nebylo lépe. V nejlepší žňovou dobu míval muž největší žízeň. Ač měli málo políčka, bývali se sklizní hotovi vždy až poslední. Kdyby sama nebyla vydělávala šitím a vyšíváním, dávno by již byli chodili po žebrotě.

Její muž však mluvíval jinak. Vypravoval všude, jak dobře se má jeho žena, takový panský život že nemá nikdo na světě. Do zásuvky s penězi prý může, kdy chce.

To ovšem neřekl, že v zásuvce nebývá od Nového roku do Silvestra ani halěře.

Na to na všechno si nyní Nováčka vzpomněla a zdálo se jí, jako by to bylo utrpení cizí, o kterém jen slyšela vypravovati. Při tom přehrabovala vlhkou prst mezi pažitkovými trsy a chvilkami pohlížela na Jeníčka. Pomalu se její myšlenky víc a více obracely od otce na dítě. Již za týden měl Jeník jít k první svaté zpovědi a k prvnímu svatému přijímání.

Doufala, že jí ten den přinese jakési zlepšení. Předpokládala, že se otec polepší, když ne z lásky k ní, aspoň k vůli dorůstajícímu chlapci, jenž mu byl vším. Čím více však se blížil den, který měl všechno změnit, tím víc se naděje matčina sesychala jako jablko na jaře, a nová, studená starost se jí plazila na srdce.

Na Jeníka se již nemohlo pohlížeti jako na dítě, které nic nevidí a které nepřemýšlí o tom, co se děje. Věděl již dobře, že nestřídmé pití je hřích. Jak mohla zabránit, aby se Jeník v těch okolnostech nepokazil? Až dosud s ním o tom nepromluvila ani slůvka. Nyní však viděla, že

není vyhnutí, že starost, kterou nesla sama, musí vložiti na jeho mladičká ramena. Jeník byl sice ještě dítětem, ale již chápal. Bude lépe, když s ním upřímně promluví o chování otcově a o svém neštěstí, než aby připustila, by v chlapci vznikl odpor proti otci, neb aby hoch snad i napodobil příklad otcův.

Sama se modlívala denně, aby u nich byl zas tak krásný život jako kdysi. Teď jí měl Jeník pomáhati modlitbou, a nebylo vhodnější příležitosti, aby mu to uložila, než právě nyní, před první sv. zpovědí a před prvním sv. přijímáním. Lahodné slunečko a teplo odražené od bílé zdi působilo na ni zvláštním dojmem, který splýval s velikonočními myšlenkami. Nemohla odolati touze, aby někomu všechno vypověděla, co doufá a čeho se obává, třeba jenom dítěti.

Jakmile Jeník dostal do rukou truhlík se semeny, již si maminky nevšímal. Kolíkem dělal řádky, skloněn k zemi zaséval zrníčko za zrníčkem a cítil se při tom tak veliký a důležitý, jako by nebyl zaséval semeno stvořené Pánem Bohem, ale ja-

ko by byl tvořil z vlastního ducha načisto nové rostliny s kořeny a stonky, s listy a květy. A při tom se snažil najít nějakou souvislost mezi tvarem semene a obrázkem rostliny na papírovém sáčku. Zdálo se mu, že se to nehodí, aby semeno se nepodobalo nějak rostlině.

Marná snaha ho nemálo zlobila a podle svého zlovyku by byl huboval, kdyby poblíž nebyla bývala maminka. Ale nesouhlas mezi semeny a rostlinami byl čím dál větší. Některá seménka vypadala jako drobty ztrouchnivělého dřeva, a měla z nich býti krvavě rudá, veliká, kulatá řepa, která měla nejprve tmavočervenou nať, jež se mu zdála právě tak vzácnou jako dužnatý kořen. Když se chystal zasévat turecké řeřichy, dosáhla jeho nevole vrcholu. Takové nádherné rudé květiny s podivuhodnými tlamkami, a semeno vypadá jako uschlý slimák!

To už nemohl snést a vybuchl podrážděně: „Proč to Pán Bůh tak udělal? Semena užitečných rostlin mají býti krásná. Červená řepa by měla míti semena červená, mrkev žlutá, řetkev bílá a květiny

by měly mít semena nejkrásnější, plevel pak nejošklivější.” Tak opravoval Jeník Tvůrce.

Matka poznala hned, že z toho rozhovoru může obratně a nenápadně přejít na to, co měla na srdci. Vysvětlila Jeníkovi, že Pán Bůh některé neživé věci stvořil jen proto, aby člověka poučil. Tak na podzim, když květiny vadnou a listí opadává, má člověk mysliti na smrt, a na jaře, když vše oživuje, co zima usmrtila, má si člověk připomínati vzkříšení. Podobně je to při zasévání. Aby však tomu rozuměl, že mu nejdříve musí vypravovat o semenech.

„Semena nejsou hezká, jaks to právě sám řekl. Přirovnáme-li je k rostlinám, které z nich vyrostou, jsou velmi ošklivá. Před tím, než jsou zaseta, nevědí však semena pranic o rostlině, která z nich vyrostे, a domýšlejí se, že jsou překrásná, že na světě není nad ně nic krásnějšího. Myslí si, že by se na ozdobu nemělo vlastně užívatí dýmantů, zlata a stříbra, nýbrž jenom samých semen. To si můžeš nyní představit, jak se v své domýšlivosti ulekou, když na jaře zpozorují, že je nekla-

dou do krásných skleněných skříní, nýbrž že je zahrabávají do blátivé hlíny.

Kvílejí a naříkají, že se jim zamažou jemňoučké šatičky, tak krásných že nemá nikdo na světě, že bez nich nemohou žít ani chvilku, ne, ne, že by hned raději umřela! Lidé však nemají tak jemný sluch a neslyší ten nářek. Ale ani kdyby slyšeli, neudělali by se seménky nic jiného.

Seménka tedy zahrabou do vlhké hlíny a ještě ji nad nimi upěchují, aby seménka nemohla vyskakat.

První chvíli si seménka potmě chtějí zoufati. Kroutí se a naříkají, že se ještě nikomu na světě nestala taková křivda jako jim.

Za několik dní zpozorují, že jejich šatičky jsou vodou již úplně zničené, že k nim lezou oškliví červíci a po kouscích z nich ukusují. Potom přijde mravenec, prohlédne si šatičky a odejde. Ale za chvíli se vrátí s dvěma dělníky a poručí jim, aby celé šatičky odnesli, že již dobře vědí, kam, a ubohým seménkům svléknou a uloupí i košilku, i poslední blanku, co na nich zbyla. To je pro ně nejtěžší okamžik.

Ale brzo potom zpozorují, že je v nich něco, co je naplňuje velkou blažeností, že je v nich nový život, o kterém dosud neměla tušení. Najednou vidí, že není pro ně nic horšího, nežli byly šatičky, na kterých si kdysi tolik zakládala, že bez nich nechtěla ani žítí. Plna radosti rostou seménka novým životem, který v nich probudilo slunečko”.

Jeník poslouchal pozorně. Dojat hleděl na záhon, kde sám tolik semen zavřel do tmavé země. Ta seménka teď naříkala pro šatičky. Skoro se mu zdálo, že slyší jemné, naříkavé hlásky, i naklonil se konejšivě k zemi: „Počkejte, jen několik dní počkejte, a uvidíte, že to s vámi myslím dobře! Chvilku vás to bolí, ale potom se budete míti krásně a dobře, že ani nevíte, jak.”

Ta slova byla mamince právě vhod a poučovala Jeníka dále. Pravila mu, že tím chce Pán Bůh poučiti lidi a jim ukázati, jak je to u člověka při sv. zpovědi.

Jeník nastavil uši a pootevřel ústa. To bylo také trochu pro něho. Již brzo měl jíti k první sv. zpovědi. Chlapci si vypravovali přepodivné věci, jak je člověku

u srdce, když stojí nebo klečí u mřížky zpovědnice a říká tam hříchy.

Maminka mu ochotně vysvětlila všechno. Jako seménkům při setí, tak bývá člověku při sv. zpovědi. Jako semena myslela, že bez šatiček ani žítí nemohou, tak i člověk před sv. zpovědí se domnívá, že bez toho nebo onoho hříchu ani žítí nemůže. Raději by umřel, než aby se v té neb v oné věci polepšil. A když ho posílají ke zpovědi, brání se, jako by ho chtěli oběsiti nebo utnouti mu hlavu. Ale když se přece upřímně vyzpovídá, daří se mu jako semenům v zemi. Když starý oděv odloží, pozoruje v sobě najednou nový život a ten život ho činí šťastným. Dovede starých šatů nejen postrádati, ale nyní jimi přímo pohrdá a diví se, jak býval bláhový. Zdá se mu, že omládl o mnoho let, a bývá i veseljší.

Při těch slovech myslil Jeník hned na sebe. Strašně se již zapletl do takových šatiček. Dobře to na sobě viděl: i kradl, jednou půl břidlicového kamínku, jednou kousek zlatého papíru s polepené Andulčiny krabičky, opravdového zlatého pa-

píru! A záviděl; Toníkovi záviděl krávy jeho tatínka, Petrovi novou tabulku, Ondrovi nové pero za nedělním kloboukem; a zlobíval se, až zuby zatínával. Takových šatiček navěsil na svou duši!

Ale bylo to přece těžké už nekrást, ani nezávidět, a nikdy už nezatínat zuby! Těšil se však již na ten konec. Když se člověk těch šatiček zřekne, začne znovu žít, omládne. Ale počkejme! Vždyť on z toho ještě nikdy nic u velkých lidí nepozoroval! Ani u staré Apoleny, a bývala vždycky tak dlouho ve zpovědnici!

„Ale maminko, staří lidé neomládnou!” podotkl rozvážně.

Maminka mu vysvětlila, že tělesně ovšem neomládnou, ale uvnitř, v duši, ano i navenek je to jaksi poznat, protože po dobré sv. zpovědi bývají v mnohem lepší náladě.

„A to se musí tatínek také vyzpovídat!” vykřikl Jeník nadšeně, jako by byl objevil nový díl světa. „To musí!”

Tak přišel sám od sebe na myšlenky, na které ho matka chtěla po trošce přivést.

„Tatínek se také bojí odložit ty šatičky,” zapřádala matka šetrně hovor dále. „Musíš se pomodlit, aby Pán Bůh mu ten strach vzal.”

Jeník vstal, rozkročil se, vstrčil ruce do kapes u kalhot a řekl slavnostně: „Zkusíme to. Po sv. zpovědi Pánu Ježíši zkrátka řeknu: „Buďto-anebo!” A on musí povolit, musí!”

Maminka se zamyslela. Jak často by již Pánu Bohu byla řekla „buďto-anebo!” Ale Pán Bůh jí vždy pravil: „Ne buďto-anebo, nýbrž klidně vyčkej!” Jeník opakoval nyní totéž. Snad se Pán Bůh dá teď uprosit! Zasvitla jí nová naděje. Ale když přišla ze slunce do šerého domku, zdálo se jí, že všechna radost zůstala venku se světlem.

Za týden poté stál Jeník ve světnici připraven k sv. zpovědi. Všecky hříchy si poshledával v posledních dnech s neúprosnou přesností, takže je uměl odříkat jak Otčenáš. Teď měl v srdci takový klid a mír jako ustaraný sedláček, který konečně sehnal peníze, aby zaplatil starý dluh. Ano, jaksi ho uspokojovala ta hromádka hříchů, která podle jeho mínění malá nebyla. Ale

pan farář pravil velmi zřetelně, že všichni lidé bez výjimky jsou hříšníci. Jednal tedy zcela správně a chvalitebně, že i on našel v svém životě poklesky. Jinak by to bylo znamením, že sebe sama nezná a že nemá dobrou vůli.

Maminka mu ještě přejela kartáčem kalhoty a kabát, zapjala knoflíky, udělala mu na čele křížek a napomenula ho, aby řekl hříchy tak upřímně a vzbudil tak dobrou lítost, jako by, když se vrátí domů, měl spadnouti a umřít. To však bylo Jeníkovi mnoho najednou. Zdálo se mu, že není ještě dost odhodlaný ani dost zkroušený. Aby si trochu dodal odvahy, odbočil od domovních dveří k pařeništi. Zamyšlen zastavil se u tmavého záhonka, ohrazeného lafkami. Tam dole plakala a naříkala teď seménka o své šatičky. Jistě už je zachvátila hniloba! Možná, že k nim už přišli pavouci a brouci na lov! Konejšil seménka, aby jen ještě několik dní měla strpení, že on to s nimi dobře myslel; už prý jen krátký čas bude trvati to trápení, ale že ani nevědí, jak jim potom bude dobře.

Když tak seménkům domlouval a ká-

zal, slízal s prkna červený mravenec na záhon, místy se zastavoval, jako by oči-
chával, opět a opět se vracel, jako by byl
něco zapomněl, pak spěchal tím rychleji
dál a zmizel konečně v jedné dírce. „Ó, ten
mravenec jistě vlezl až k seménkům, aby
je načisto oloupil o šatičky!” Dychtivě
čekal Jeník, co bude dál. Ale mravenec se
již nevrátil. Zato se Jeníkovi zdálo, že slyší
jemné hlásky, jak naříkají nad spáchanou
loupeží. „Teď už bude brzo po trápení!”
povzbudil Jeník seménka a odběhl, aby
sám měl také brzo po tom. —

Maminka se zatím v kuchyni chystala
na pochůzku, která jí byla těžší než Jení-
kovi sv. zpověď. Po prvé v životě myslila
na žebrotu. Až dosud se protloukali bez
obecní podpory a doufala, že to tak bude
i dál, zachová-li ji Pán Bůh ve zdraví. Ale
zítra měl Jeník nejkrásnější den, svou Bí-
lou neděli! A takovou slavnost si mamin-
ka Nováková nedovedla představit jinak,
než aby se i na stole a na míse jevil od-
lesk vnitřní radosti. Málokdy však měla
zásuvky tak prázdné jako právě dnes,
když uvažovala, co by měla na tu slavnost

připraviti. Celý její poklad byl několik kousků cukru a hrstka bílé mouky. Vajíčka všechna prodala, aby sehnala peníze na knoflíky k novým šatům a na kytici z voskových a soukenných květin pro Jeníka. A v takový slavný den musil Jeník přece míti na stole něco zvláštního!

Aby si pochůzku ulehčila, namlouvala si, že to vlastně nebude žebrota, nýbrž jen jako výměna. Měla totiž v květináči překrásný trs karafiátů a napadlo ji, aby jej darovala jedné dobrosrdečné selce. Věděla, že to nebude zadarmo. Ano, doufala najisto, že za to dostane kus masa; ve čtvrtkách tam totiž zabíjeli.

Ten trs karafiátů jí sice přirostl k srdci, točívala jím na odpoledním slunci a stávala na prahu, aby se potěšila skvělou hrou jeho barev. Zdál se jí čím dál tím krásnější, až se lekala, bude-li schopna se ho zříci, kdyby jej dále pozorovala. Rychle tedy popadla květináč a nesla do vesnice.

U selky se jí dařilo načisto po chuti. Selka hned pravila, jaká je to krásná květina, ona že jich sama pěstovala již mnoho

a mnoho jich viděla jinde, ale takovou prý kolem velkonoc ještě neviděla nikde. Že ji ani přijmouti nemůže, prý by si z toho musila dělat svědomí. Nováčka se zas vymlouvala, že má doma v květináči ještě jeden trs, tento že chce dáti z domu. Když jej nechce panímáma, bude prý musit jej nabídnout někomu jinému. Výmluvnými slovy a oběma rukama odporovala selka, že tu přece nejde o chtění a přání; když je tomu tak, že si tu květinu vezme srdečně ráda, ale jen když Nováková řekne, zač ten karafiát je, jinak prý jej přijmouti nemůže.

Ale napřed že ji musí poučit, jak ten trs vypěstovala. Pochybuje, že by byla s to, aby karafiát udržela v té nádheře. Zdali květinu často zalévala, zdali vlažnou nebo studenou vodou, kdy a čím ji hnojila, odkud brala hlínu, zdali červenou z vršku nebo černou z lesa.

Nováčka jí ve všem poradila a chystala se na odchod. Selka však jí vzala kliku z ruky. To by bylo krásné, aby šla bez peněz! Nováková však se bránila teď ještě víc. To ne, to jakživ neudělala, aby vzala peníze za trs karafiátů, který přece Pán

Bůh dal narůst. Selka znovu ujišťovala, že nikterak tu květinu nemůže přijmout zadarmo. Nechce-li tedy o penězích ani slyšet, že se podívá do kuchyně, zdali tam něco pro ni nenajde.

Vté vešel sedlák do světnice. Maminka Nováková se lekla, až se jí srdce zachvělo. Věděla, že muži si na květiny ve světnici právě tak málo potrpí jako na kvítí v zahradě. A proto se bála, že se jí to teď pokazí. Sedlák však se dobromyslně zasmál. Řekl, že nic proti tomu nemá, jen když nebude musit až do svatodušních svátků každý den státi u květináče a s podivem prohlašovati, jak je ta květina čarokrásná, že panímámě právě ona ještě chyběla. Zapálil si dýmku a odcházel.

Selka přinesla před jeho očima z kuchyně kus masa a vnucovala jej Nováčce. Před sedlákem se bránila tetička ještě víc a říkala, že za květinu nic nevezme. Selka jí brozila, že jí už nikdy nic nedá, když je tak pyšná a nechce jísti z jejich prasátka. A sedlák pobroukával dobrácky ze síně, aby jen brala, když se jí dává, že jí toho přeje z celého srdce.

Nováková teď už jen zájímavě namítala, že je ten kus masa příliš veliký, malý kousek že by jí byl také milý a vítaný a že by stačil i jen kousek na kosti. Ale selka již ji vystrkovala ze dveří. Byla s tím tak právě hotova, když Nováčce vytryskly slzy, kterými by se byla skoro prozradila.

Všecko to trvalo dlouho. Kdyby byl Jeník hned po svém návratu vpadl do kuchyně, nebyla by mohla maminka ani pečení připravit, aby zítra, v den Páně, nemusila býti dlouho v kuchyni.

Jeník však zaskočil zas nejprve k paření, aby potěšil seménka. Byla ještě zavřená a bránila svých šatiček, kdežto on měl již všecko šťastně za sebou. S počátku se mu to také zdálo těžké. Zvlášť jej tížilo, že se již po celý život nesmí zlobit. Tose mu přece jen zdálo zpropadeně dlouho, kdyby člověk byl živ devadesát let, jak Jeník to měl v úmyslu.

Ale i toto předsevzetí se mu skvěle podařilo. Tou sv. zpovědí skutečně uvnitř omládl. Nemohl si vůbec vzpomenout, že by kdy byl býval tak mlád.

O těch dojmech seménekům nyní vypravoval. Na cestě od záhonku k domovním dveřím udělal na měkkém trávníku kotrmelec, ale honem si pečlivě očistil kalhoty na kolenou, aby vešel do kuchyně odměřeně a vážně, jak to vídal na mužích, kteří odcházeli od zpovědnice.

Maminka seděla u plotny a tázala se ho, jak to dopadlo. Jakýsi vnitřní pocit mu bránil, aby projevil své dojmy. Právil sebevědomě, že to není u sv. zpovědi tak strašné, jak se to vždy dělá. Někteří děvčata že o tom ve škole mluvila, jako by člověka při tom brali na nože. Jemu se to nezdálo ani trochu takové. Neřekl však, že mluví jen o dojmech, které měl až po sv. zpovědi.

Když první sv. zpověď tak dobře dopadla, starala se maminka už jen o otce. Hned od Bílé soboty všecko připravovala, aby ho také přiměla k sv. zpovědi. Vyplenila všechny zásoby v kuchyňské skříni, aby každý den přišlo na stůl něco, co mu chutnalo. Práci ve chlívě mu nechala, třebaže kráva sebe více hladem bučela a nepokojně přestupovala s nohy na nohu. Starala se, aby pytlík na tabák byl stále naplněn, ačkoli na to musila obětovati poslední zbytek vlastních vydělaných peněz. Na všechny římsy a na lavice nakladla krabičky sirek. Každou chvíli věděla, kde jsou boty, kdyby je nenadále chtěl, každé ráno měla připravený knoflíček od košile, kdyby snad se starý knoflíček zlomil anebo ztratil. Ano i modlitbu po jídle zkrátila, protože se otci zdála dlouhá.

Když Jeník vedle ní hleděl do ohně, čekala již jen na otcův návrat. Až ucítí dobrou pečení, až uvidí chlapcovy šťastné oči, zachvátí ho jistě stesk po bývalém štěstí a po dřívější útulnosti a ona se snad bude

moci odvážiti k té prosbě. V těch myšlenkách přišívala poslední knoflíky na Jeníkovy nové šaty. Nastříhal jí na ně krejčí a ušila je sama. Na podšívku dala zástěru, to nemusel nikdo vědět. S radostí zjistila, že to není na líci poznat.

Jeník vedle ní přešlapoval nedočkavostí a chtěl si nové šaty již zkusit. Ale maminka k jeho velké mrzutosti šila čím dál tím pomaleji. Často trvalo hodnou chvíli, než navlekla do jehly. Byla ráda, že má zatím co dělat. Jinak přicházely na ni ponuré myšlenky a rdousily její naději, že otec přijde domů včas.

Jeník o tom nic nevěděl. Vzal mamince potají kalhoty a vestičku a za chvíli přišel v nich k matce se smíchem a s vítězným jásotem. Stál před matkou vzpřímen jako husar před jenerálem, měřil pohledem svou velikost a doléhal na maminku, aby mu již dala i kabát.

Maminka musila všechno ohmatávat, potahovati, zdali všude dobře padne. V nitru jí při tom pohasla poslední naděje jako světélko bez vosku. Otec věřil, co matka zamýšlí, a šel odpoledne úmyslně do vsi,

aby nemusil říci „ne“, když nechtěl říci „ano“. Teprve teď si vzpomněla, jak na ni mezi dveřmi volal, že musí jít ke kováři s přetrženým řetězem. Věru, „řetěz byl přetržen“, ale nemohl jej spraviti ani jeden kovář, jenom Pán Bůh.

Toliko Jeník ji povznášel svými otázkami nad tyto chmurné myšlenky. Není v těch nových kalhotách větší? A není v tom kabátě tlustší? Při tom vystupoval na špičky a vystrkoval břicho, až by se byl skoro převrátil. Maminka stále jenom přikyvovala. Je chlapík jak málo jiných v jeho věku, není příliš velký, ani malý, ale náramně dobře urostlý, tak právě na jeho věk. Zítra se může směle postavit vedle každého, až půjdou do kostela v slavnostním průvodě ze školy zástupem dospělých lidí.

Ne bez příčiny zavedla maminka hovor na průvod. Z Jeníkových řečí poznala, že již po celé týdny si ostatní žáci vybírali druha na ten průvod. Jeníka nepožádal ani jeden. Když on sám některému řekl, nechtěl s ním jít nikdo. Někoho však přece musil dostati do páru. Ale než někoho

dostane, zakusí asi ještě nejedno zklamání! A proti tomu ho chtěla maminka obrnit. Může se postavit vedle kohokoliv, ale na Bílou neděli nezáleží na tom, s kým půjde do kostela, zdali s bohatým či s chudým, zdali se zdravým či s churavým, zdali s červeným nebo s bledým, to všecko je Pánu Bohu jedno. On se dívá jen do srdce. Jeník dělal, jako by byl neposlouchal, ale uvnitř ssál každé slovo jako houba vodu, neboť v duši jej to už trápilo, že nikoho nemá do páru.

Zatím poznávala maminka čím dál tím jistěji, že otec přijde domů pozdě a že již nebude tak strážliv, aby byl ochoten poslouchati o zpovědi. To ji tak roztrpčilo, že rychle vypravovala Jeníka na lože, aby před ním utajila slzy.

Když se Jeník svlékal, umínil si, že hned neusne, aby se mohl hodně těšiti na zítřek. Tak rád se na něco těšil! Ale usnul dříve než jindy, a když se potom náhle probudil, nemohl se již tak těšiti.

V první chvíli myslel, že ho budí maminka. Ale když se trochu probрал, poznal, že hluk přichází od domovních dveří. Za-

slechl drsný hlas otcův, že schválně šel brzo domů, aby nikoho nebudil, ale to že už na něho nemohli počkat. Kdyby to byl věděl, jistě prý by tam byl ještě zůstal. Je tam příjemněji než zde v chalupě potmě. Ale tak je to. Napřed se člověk nadře a druzí vlezou do postele, když jim člověk nepřijde domů právě po chuti. Vtom kdosi přirazil kuchyňské dveře, ale asi se znovu otevřely, neboť Jeník slyšel i další slova. To se ví, že na plotně není nic k jídlu! Sami jedí, ale o druhého se nestarají.

Jeník poslouchal štěrbinou ve dveřích. Přece maminka nebude tak hloupá, aby vstávala! Skutečně však by byla šla do kuchyně, vždyť dosud nezamhouřila oka, ale věděla, že by se nebyla zdržela pláče a že jejího muže nic tak nedopálí jako slzy.

Najednou odešel otec do chléva, aby se podíval, je-li všecko poklizeno. Když se vrátil, promlouval, že ženské strkají do všeho prsty, i ve chlívě, ale aby člověk dostal něco teplého k jídlu, o to že se nestarají. Snad najde na večeři něco studeného, jako bývá ve vznešených domech.

Začal vytahovati zásuvky v kuchyň-

ských skříních. V první zásuvce řinčely lžíce, v druhé chrastily hřebíky, v zásuvce na mouku nebylo nic; jen duněla. Pak se otvírala dvířka skříně. Hlasitý smích přerušil všechn šramot. Ale to stojí za to, zde někde musí býti vepřová pečínka! Je to čím dál tím pěknější. Ode mne ustavičně žebra pro milosrdenství Boží peníze na chléb, a doma zatím jedí nejkrásnější pečínku. Potom bylo dlouho slyšet řinčet vidličku a nůž.

Bez dechu naslouchal Jeník sedě v posteli a nevěděl ani, že se mu hrnou veliké slzy po tvářích. Vzpomínal, jak před týdnem řekl mamince „buďto-anebo!“ Teď má to své „buďto-anebo“. Pán Bůh ho nevyslyšel. Kdyby bylo jenom to, že tatínek nebyl u sv. zpovědi, ale teď přišel domů v takovém stavu a jedl pečínku připravenou na Bílou neděli! Jeník dobře věděl, že toho bude tatínek zítra litovat, ale právě proto se hněval na Pána Boha.

Pojednou mu projelo něco srdcem jako chladný nůž a hlavou jako jemné drátky! Nareptal proti Pánu Bohu? A nemá jíti zítra po prvé k sv. přijímání? Nebude již

ani moci jíti před tím k sv. zpovědi! Nedávno slíbil před zpovědí Pánu Ježíši, že se již nebude zlobit po všech devadesát let svého života ani na Petra, ani na Tóníka, ani na Frantinu, ani zuby že již nebude zatínat. Teď však se nezlobí jenom na chlapce, ale na samého Pána Boha! Hlasitě se bránil proti pokušení: „Já nechci, za nic, já to nechci!“ a honem si to hleděl vysvětliti jinak. Pán Bůh za to přece nemohl, to všecko měla na svědomí hospodská. Kdyby ji Pán Bůh aspoň potrestal, aby zítra nemohla vylézt z postele nebo aby spadla se schodů do sklepa na sudy! Ukrutně zuřila jeho obrazivost proti hospodské, jen aby mohl obhájit Pána Boha! Pojednou si s hrůzou uvědomil, že v pátém přikázání se zapovídá nenávist proti lidem, že je to hřích.

Těžký boj se rozpoutal v jeho prsou. Měl té zlé hadici odpustit, a ještě se za ni pomodlit? To přece Pán Bůh nemohl na něm chtít! Tentokrát by se již mohl tím spokojiti, že všecku vinu svaluje s něho na hospodskou. Ale v pátém přikázání se nenávist přece zakazuje! Jeník se snažil

mysleti na jiné věci. Představoval si v duchu průvod ze školy do kostela, jak jde napřed hudba se zlatými trumpetami a překrásně hraje, takže není ani slova rozuměti, jak všechny zvony najednou hlaholí, až trámy na zvonici praskají, jak velcí lidé stojí po ulicích a dívají se na děti, jak v kostele hřmí varhany . . . Uspokojen si pomyslně: „Teď jsem tu hříšnou myšlenku zahnal!“ Ale před jeho očima se objevila znovu hospodská. Měl se za ni modlit, a nemohl.

Otec již dávno odešel z kuchyně, a Jeník pořád ještě zápasil s pokušením. Oblékl se a stoupl si k oknu. Ještě dlouho by byl trval jeho boj, ale najednou spatřil oknem něco, co ještě nikdy neviděl. V černém jedlovém lese objevilo se mezi tmavými vrcholky cosi jasného, přecházelo to sem tam jako zahalené v lehounký bílý závoj. Napřed to stoupalo do vršku, potom sestupovalo do údolí — a Jeník v lehkém úleku pozoroval, že tajemná zjevení vystupují i na jiných místech lesa. Ještě nikdy neviděl, jak se tvořívaly celá hejna malých obláčků nad vlhkým lesem,

když k němu vane větřík od zasněžených vrchů. Nejdříve vzpomněl na lesní víly, o kterých mu vypravovala maminka. Pak se mu zdálo, že se ty světlé bytosti vznášejí tak nebesky lehounce jako andělé, kteří za noci po dvou procházejí krajem. Hned sice neuvěřil, že by byl viděl anděly tváří v tvář, ale úchvatný zjev ho tak zaujal, že zapomněl na všechno, co mu před tím tak násilně plnilo hlavičku. Znova ulehl, pohlédl ještě jednou na bílé zjevy a usnul s tou krásnou představou.

Když nastala Bílá neděle, zářilo nad zasněženými vrchy slunce jasněji a vyšlo nápadně dříve než jindy, jak některé děti jasně dokázaly. Přes pole přebíhaly první něžné vlnky zeleně, z hnědých třešňových pupat vykukovaly první bílé květné vločky a na lesních okrajích se pod prášícími lískami usmívaly první fialky.

Probuzeným krajem po oschlých cestách kráčeli lidé svěžejší než jindy. Pozdravovali se dnes jaksi ochotněji a už z větší dálky. Největší radost se však jevila po každé, když mezi nimi byl někdo z prvokomunikantů: dívenka po bílu ne-

bo chlapec v nových šatech. Se všech stran se kolem něho shrnuli jako mouchy na mísu cukru. Jednomu popravovali nové šaty, druhého se ptali, zdali se velice těší, třetího žádali, aby se pomodlil i za ně, že toho dne mají děti zvláštní moc.

Chromý starý Kristián, který žil na obecní útraty, stál před školními dveřmi. Pozorně vyhlížel přicházející děti. Kolemjdoucích dospělých si ani nevšímal. Říkali, že na stará kolena zpyšněl, že mu nestojí za to pozdravovat lidi, kteří na něho musejí denně platit. Podle všeho prý se domýšlí, že má pensi za své veliké zásluhy.

Kristián to zaslechl. Poznal hlasy i hlavní obsah řečí, ale nestaral se o to. Dospělých lidí se napozdravoval již dost, zato jenom jednou za rok, a to dnes, mohl vidět blažené dětské oči. Neviděl je již mnoho let. Jeho vlastní klučina pohlížíval na něho kdysi takovými zářivými hvězdičkami, ale to je již dávno, tuze dávno. Od té doby jen na Bílou neděli vídává přátelské dětské pohledy. Děti nemyslíly ještě na obecní přírážku, kterou k vůli němu měla obec.

Nikde té rozkoše nemohl tak užítí jako ve školních dveřích. Jednotlivě nebo po dvou přicházely sem děti, viděl jim tu přímo do očí, do modrých, do šedých, hnědých a černých. Ale při tom světle, které z nich zářilo, nezáleželo ani na barvě, všechny byly krásné. Cosi nebeského se vznášelo nad těmi hvězdičkami čistých dětských očí. Jen bylo Kristiánovi líto, že, čím víc se děti blížily ke škole, tím víc pospíchaly a potom přeběhly kolem něho mrštně jako srnky a odhopkovaly po vyšlapaných schodech nahoru, vábeny hlaholem dětských hlasů ve škole.

A nahoře bylo jako v ráji, když se tam připravují na nebeskou slavnost. Každé dítě dostalo svíčku a stuhu, z domu si každé přineslo kytíčku z voskových květů. Děvčata si ji připevnila na bělostný oděv a chlapci na pravou stranu kabátu. U některých dětí se to neobešlo bez malé mrzutosti, když upozorovaly, že všechny mají kytíčky stejné. Tím větší byla radost chudších dětí, když to viděly. V radostném rozehvění vždycky mívají děti něco na práci. Tam si ještě upravovaly stuhu, jinde

narovnávaly pásku ve vlasech, chlapci zas prohlíželi své knoflíky a knoflíkové dírký. — Děvčata odstraňovala nedostatky chvatně a švitořivě, chlapci upozorňovali jeden druhého hlasem umoudřele sniženým. Tak byli všichni zabráni do prohlížení, že ani nepozorovali, když vešel pan učitel s velikým slaměným kloboukem v ruce.

Jen jeden chlapec jej zpozoroval: Jeník ze stráně, který také právě přišel a nebyl ještě stržen do všeobecného radostného zmatku. Teď však již musil také pomýšleti na to, aby měl druha do řady v průvodě, a již se chystal, že si někoho vyhledá. Myslíl, že si ho jistě najde. Přinesl si z domu všechny své skvosty, aby si druha zakoupil, kdyby s ním nikdo nešel dobrovolně. Napřed to zkusil zadarmo. Ale chlapci se již mistrovsky vyznali v politice, jak ho poslati jinam, vyhnouti se, přehlédnouti, neslyšeti. Má se zeptati toho a toho, ten že jest ještě asi sám, jak slyšeli.

Jeník viděl, že to nepůjde tak snadno, jak si myslel. I rozhodl se obětovati skleněnou kuličku, která pro své červené a

modré pruhování měla velikou cenu u něho i u všech kluků. S tím drahocenným skvostem v ruce přistoupil k Petrovi a prosil ho, aby s ním šel v páru. Jsou stejně velcí, mají šaty stejné barvy, klobouky stejného tvaru, a dá mu i tu krásnou skleněnou kuličku. Petr sáhl rychle po nabízeném skvostu, přehazoval kuličku z ruky do ruky jako horký brambor a díval se při tom na Jeníkovy šaty. S rozhodnutím to nešlo tak rychle jako se zabráním daru. Najednou škubl Petr podivně tváří a to Jeníka zarmoutilo, ani nevěděl proč. Potom mu Petr kuličku vrátil a prohlásil, že vlastně již má někoho do páru, teď teprve prý si vzpomněl.

Zklamán, ale přec ještě ne bez naděje, putoval Jeník se skleněnou kuličkou dále. Přidal k ní hezký kousek starého řetízku od hodinek a obrátil se s tím na Karla, s nímž býval jinak za dobře. Potáhl si ho do kouta, aby jej tam přemluvil, ať jde s ním. Již často byli spolu na kvítí a nedávno musili spolu psát trest, a nezasloužili toho, a vůbec se k sobě hodí. Karel vztáhl chvatně ruku po skvostech, zvláště

po řetízku, přešlapoval a uvažoval. Při tom bloudil očima po Jeníkových šatech až dolů k botám, a na botech pohledem uvázl. Jejich pukliny a dírky byly jenom zalepeny tlustou vrstvou leštidla a sazí. Pak prohlásil chladně, že by s ním rád šel, ale že nemůže, protože to již slíbil jinému, co člověk slíbí, to že musí vždycky splnit, zvlášť před prvním sv. přijímáním. Kuličku a řetízek že mu Jeník může dát později, však prý mu potom řekne.

Jeník capal stísněn pryč a Karel se zadíval za ztracenými poklady, potom však se hrdě vzpřímil, když přirovnal své boty k botám Jeníkovým.

Jeník přidal nyní k svým darům poslední a nejdrahocennější věc ze svého majetku: kapesní nůž, a vesloval nyní zástupem dětí k Bedřichovi, který už často ten nůž na něm loudil. Půjde-li s ním, dá mu kuličku a řetízek a půjčí mu nůž na celý týden. Bedřich však hned zvýšil požadavek, že nůž musí hned dostat načisto, jinak že s ním nepůjde. Jeník prosil znovu, že by se vedle sebe pěkně vyjíмали, protože mají stejné šátky na krku a protože . . . Sám

již nevěděl, které podivuhodné shody by ještě uvedl. Bedřich, jakožto synek hajného, měl u nových šatů límec se zelenými výložkami. Proto se díval nejdříve všem chlapcům na krk a při té kritice dopadl Jeník velmi bledě se svým kabátem, který byl uměleckým výtvozem maminčiným. Bedřich mimo to pozoroval, že si Jeníka nikdo nevšímá. S takovým, o kterého druzí nestáli, nechtěl jít ani on. Smutně se obrátil Jeník od Bedřicha, v něhož skládal poslední naději. Vtom pan učitel zatleskal a nařídil, aby se všichni seřadili dva a dva, děvčata vpřed, hoši za nimi.

Po vyučování zapomínávali žáčkové obyčejně něco v lavicích, kamínek, čepici, pero, dnes stáli všichni okamžitě v řadě. Jen Jeník zůstal sám a opuštěn uprostřed třídy. Tím pevněji se drželi všichni ostatní svých druhů. Mimo Jeníka stál tam ještě jeden hoch osamocen; trochu slabomyslný a chromý Rudolf, který se v koutku zabýval jen svou stuhou a svíčkou a nestaral se o nikoho. Panu učiteli nezbylo, než aby je spojil v jednu dvojici. A tak přišel Jeník vedle Rudolfa.

Rudolf se na Jeníka přeblaženě zasmál. Ten však při nejlepší vůli nevěděl, jak se má tvářiti. V rozpacích mu napadlo, co maminka pravila, že Pán Ježíš nehledí na to, s kým půjde, zdali s bohatým nebo s chudým, s červeným nebo bledým, nebo i chromým, jak si to Jeník nyní sám honem doplnil. Ta myšlenka zvítězila nade vši nespokojeností. Teď se skoro styděl, že se tak naléhavě dožebrával u chlapců, aby šli s ním, a byl rád, že se zbytečně nepřipravil o své poklady.

Před školou se zatím seřadili hudebníci. Nasazovali a zase sundávali své nástroje, hleděli významně na kapelníka, důležitě a sebevědomě obraceli listy v notových sešitech, jezdili prstem po nejtěžších notových místech a špulili při tom rty. Mladický bubeník posunoval se stále víc a více bokem, aby se v celém majestátu mohl ukázati druhům, kteří se zvědavě tlačili k plotu.

Konečně pokynul pan učitel s okna slavným kloboukem kapelníkovi, který už pětkrát blýskl svými zlatými hodinkami na slunku. Hned potom zavířil pochod,

až se okenní tabule zatřásly a brouci padali ze štěrbin šindelové střechy. Bas hrozivě bručel a mezi těmi hlubokými tóny pronikavě vřískaly křídlovky a klarinety.

Nejvíce uchváceny byly děti. Slavnostně a jako u vytržení sestupovaly se schodů a vstoupily do úzké uličky, kterou jim natlačení diváci na cestě do kostela nechali volnou. Ženské natahovaly krky, stavěly se na špičky a stěžovaly si jedna druhé, jak člověk rychle stárne. Zdá se jim, že ten a ten je před nimi ještě jako klučina, a zatím právě slyšely, že mezi prvokomunikanty jest již také jeho dítě. Nevěřily by tomu, ale děcko má nos načisto po tatínkovi. Jiné se dotazovaly, čím jsou to děti, ta s tím silným vrkočem a ta s prolamovanými rukávy, a čím je ta s nakadeřenými vlasy, že je jako andělíček, který utekl s nebe, opravdu! Ale přece by bylo lépe, kdyby nezačínali s těmi novými módami; jejich Drahůška má zlaté vlásy, velmi krásně by se daly nakadeřiti, ale ona se toho neodvážila.

U ženských a mezi nimi stáli mužští, ruce hluboko v kapsách u kalhot. Dělali,

jako by si ani nebyli všímali, co ženy hovoří, ale nastrkovali uši, protože ty děti také neznali a rádi by byli věděli, čím které je.

Ze všech nejvíce získal starý Kristián. Neptal se na jména ani na původ, šlo mu jen o blaženě zářící hvězdičky dětských očí. Jiní se tlačili hned za průvodem, chtěli vidět všecko najednou: děti, hudebníky a ještě tu neb onu ženu. Kristián hleděl jenom na tvářičky, které se vynořovaly z temné školní chodby do radostného světla a rozjasňovaly se jako lidské oko, které po prvé pohlédlo z temného světa do nebeských prostorů. Již chtěl uspokojen nastoupit cestu do kostela, když vtom zaslechl, jak ještě někdo sestupuje se schodů. Jeník oběma rukama pomáhal neobratnému Rudolfovi, ale oči mu při tom zářily, jako by byl šel s andělem.

A nezářily nadarmo. Jeník se s počátku utěšoval, že je to Pánu Ježíši načisto jedno, s kým půjde do kostela. Ale jakmile začala hrát hudba a projela mu všemi žilami, byl jako opojen při pomyšlení, jak asi se Kristus Pán z toho raduje, že nenechal jíti

Rudolfa samotného. Měl neskonale radost, že činí dobrý skutek a nemusí přitom obětovati své poklady. Všechno mu zmizelo před očima. Neviděl starého Kristiána ani množství diváků. Ani ho nenapadlo, že by mezi nimi mohli čekati tatínek a maminka.

Maminka si stoupla u prvního záhybu cesty. Doufala, že tam se bude moci na Jeníčka dívatí nejdéle. Nedbala na děvčata, která šla v průvodu. Hleděla vpřed, aby zahlédla chlapce. Jeník jistě půjde v první dvojici, snad ponese i korouhev nebo něco takového. Člověk nikdy neví.

Nejvíce ji však zajímalo, s kým asi půjde. Konečně přešly dívky jako nadnášené hudbou a nastoupili chlapci. Jeník nešel první. Přes to však se mamince zdál ten chlapec se stuhou přes rameno a s kytičkou v knoflíkové dírci tisíckrát krásnější než všechna dívčí paráda, protože se přece jaksi podobal jejímu Jeníkovi. Nemohla ani pochopiti, jak nějaká paní vedle ní, která měla mezi prvokomunikanty své děvčátko, tu chvíli právě chladně broukala, teď že již nepřijde nic pořádného,

jen ještě pár kluků. Ó, nejpořádnější ze všeho pořádného přijde teprve s jejím nejmilejším Jeníkem!

Jeník se neukazoval ani v druhé ani v třetí dvojici. Mamince se podařilo vyložit si tu porážku jako vítězství: To jistě půjdou nejhodnější chlapci až na konci, a proto bude Jeník nejposlednější.

Již se tlačili diváci za hudbou a pravili, že je už konec, a Jeník tu pořád ještě nebyl. Maminka stála pevně jako skála a čekala. Konečně spatřila svého chlapce a viděla také, že šel se slabomyslným Rudolfem.

Bodlo ji u srdce. Kázala sice svému chlapci jako pan farář, že je to jedno, s kým půjde, ale nedovedla to obrátiti na sebe. Bylo jí líto Jeníka, zlobila se na pana učitele, ale při tom nepomyslila, že přece kterýsi hoch s Rudolfem musel jíti. V prvním okamžiku ji opustila všechna radost. Spěchala postranní cestou před hudbou a před dětmi mezi domy, aby se dostala do lavice vzadu, kde by ji neviděli plakat. Když už klečela a vedle ní si sedla jiná žena, napadlo ji, že teď ten průvod jde asi vedle místa, kde na Jeníka čeká otec. Ten

zas bude proklínat svět a Pána Boha! V prvním leku chtěla vstáti a odejít z kostela. Ale přemohla se. Lidé by řekli, že nikdy neví co a jak a že je divná, že tedy není divu, když muž raději odchází z domu.

Zatím čekal venku na Jeníka otec. Ráno hořce litoval, že snědl dítěti slavnostní oběd. V té náladě slíbil mamince, že půjde do kostela, že tam bude od začátku až do konce a pak hned že půjde domů. Hrdě čekal na svého chlapce. Jistě je největší ze všech, nejhezčí a nejchytřejší, a jistě bude v prvním páru! Když se nesplnila jeho naděje, stával se čím dál tím netrpělivějším, a když konečně se objevil Jeník po boku chromého a na všechny lidi se smějícího Rudolfa, zachvátil jej hněv.

Bylo po návštěvě kostela. On byl táta a často již chlapci ublížil, ale nestrpěl, aby mu ubližovali jiní. Sotva průvod zašel, dal klobouk na hlavu a zamířil do hospody. Poručil si víno a pustil stavidla své výmluvnosti. Již dlouho se těšil na ten den — k vůli chlapci. Není krkavčí táta, jak se o něm říká. Měl úmysl jíti na služby

Boží, na celé, nejen na kousek. Ano, kdyby neměl tolik práce a nutných pochůzek, byl by asi šel i ke zpovědi a k přijímání. Jeníkovi pro radost by to byl udělal. Ale když dnes viděl ten průvod, zašla mu všechna chuť na kostel. Pořád se mluví o křesťanství a říká, že před Bohem jsou si všichni lidé rovni, a že proto máme všechny milovati a ctíti jako bratry. Ale to se jen káže, a je to jinak. Už dávno to věděl a vždy to říkává. Ale tak nápadné to ještě nikdy nebylo jako dnes. Jsou chudí a bohatí před Pánem Bohem stejní? Ano, jsou, i na Bílou neděli se děti řadí podle berního odhadu a podle počtu dobytka. Jeho chlapec je hodný a učí se pilněji než druzí, a přece musí dnes jako ztracené telátko jíti až poslední s jedním mrzákem. Ano, člověk musí býti ještě rád, že chudé děti smějí s bohatými jíti dohromady a že se jim neřekne, aby přišly někdy jindy.

Tak hartusil otec v prázdné hospodě. Děti zatím byly přijaty hřmíciemi varhanami v kostele. Každé z nich šlo hned na své místo. Po promluvě knězově bylo Jeníkovi tak, jako by se jeho lavice byla

trošku posouvala. Vrtěl koleno sem tam, aby našel pravé místo, ale bylo mu přitom čím dál nevolněji. Nevěděl, že nezvyklá lačnost, noční přerušování spánku a rozčilující boj proti pokušení ho příliš vyčerpaly. Snažil se vymluvit si tísnivé pocity, díval se na kněze u oltáře, na ministranty v krásných komžích, na mřížku u oltáře, ale úzkost a nevolnost byla čím dál větší. Nepokojně hmatl rukama po lavici, nohama zkoušel ustavičně pevnost opory. Konečně přišel posvátný okamžik. Kněz se obrátil k lidu, ukázal svatou Hostii a modlil se: „Pane, nejsem hoden . . .!”

Jeník si oddechl. Již se domníval, že pro slabost nebude moci k sv. přijímání. Byl by to pokládal sám a s ním mnoho jiných za zřejmý trest Boží. S uctivou bázní pohlížel na ciborium. Ležela v něm také ta sv. Hostie, v které čekal na něho Pán Ježíš.

Když se vrátil od mřížky, věděl toliko, že nyní skutečně přijal Pána Ježíše. Ale jakmile poklekl opět na své místo, pocítil v ruce a v nohu jakési třesení a chvění. S velikou námahou se snažil, aby se cho-

val klidně jak ostatní. Pojednou ho napadlo, že člověk spadne jako špalek, neodejde-li včas z kostela, když se mu dělá špatně. To se nesmělo státi, lidé by řekli, že přijímal nehodně a že je to trest Boží. Na štěstí klečel blízko bočních dveří a mohl nenápadně vyklouznouti.

Když se Jeník nejistým krokem vracel domů, hrálo jej slunečko do tváří, jako by ho byla hladila konejšivá ruka. Plíce se mu plnily svěžím vzduchem a tím mizelo i třesení, vrávorání a mžitky před očima. Kloučkovi bylo, jako by byl procitl z hlubokého spánku. Nejprve si musil vzpomínati, dostal-li sv. přijímání nebo ne. Slyšel ještě jednou hlas pana faráře, viděl, jak se zlatý kalich zableskl, jak se bělostná sv. Hostie snášela k jeho ústům, vynořila se mu také tvář sousedova s pootevřenými rty. To se asi díval na jiné, ač se to nesmí.

Pomalů začala hlava svou klidnou činnost a Jeníka zaujala jediná myšlenka, že je v něm nyní přítomen Pán Bůh. Teď s ním šel poli, kde vládlo sváteční ticho, týž Pán Ježíš, jenž kdysi ležel v jeslič-

kách, jenž ve dvanácti letech putoval do Jerusalema a schoval se tam za sloup, když Panna Maria a sv. Josef se právě kropili svěcenou vodou a odcházeli, jenž na lodičce rozpjal ruce a naučil poslouchati rozbouřené vlny, jenž na Velký pátek umřel a na Boží hod velikonoční v záři a v slávě vstal z mrtvých, takže strážci se svalili jako špalky, jenž vstupoval na nebesa a byl pořád menší a menší, až na konec zůstal jenom bílý obláček, takový mráček, jaký se dnes vznáší zářivě tam nad vršky.

Ty představy ho tak uchvátily, že v první chvíli chtěl kleknouti na poli a vykonati modlitby po sv. přijímání. Zpozoroval však, že ve zmatku zapomněl modlitební knihu v kostele. Putoval tedy dále a přemýšlel, co by teď začal nejvhodnějšího, až mu jako spasná myšlenka napadlo poučení pana faráře, že, zapomene-li člověk modlitební knížku, má s Pánem Ježíšem mluvit tak, jako by mluvil s tatínkem nebo s maminkou, neb s některým dobrým známým. Bylo po starosti. Pán Ježíš se nesměl u něho nudit, o to se postará.

Právě přišel k potoku, který se lhal na úpatí stráně vzedmutý vodou z tajícího horského sněhu. Zastavil se na lávce a hleděl do vln, uvažuje, zdali ti vodníčci s bílými hřebínky na zeleném těle si dobře povšimli, koho to přivádí s sebou. Vždyť je Pán Ježíš také stvořil a bylo by bývalo načisto v pořádku, kdyby vody, které on třetího dne při stvoření komandoval, kam náležely, po dlouhé době ho zas uviděly a nemyslí si snad, že na ně Pán Bůh zapomněl.

Pozorně hleděl přes zábradlí do stinné hloubky, aby to vyzpytoval. Byl přesvědčen, že Pán Ježíš právě tak se zajímá o chvátající vlny jak on. Bublajíce, řítily se vlnky překotně přes jasně zelené omluté kameny a přes černé, strašidelně pokroucené větve, oplachovaly kořeny visící z břehu, naplavovaly na klidnějších místech jakési vířící ostrůvky ze spousty dřívěk, stébel a mechu, aby je za okamžik zase rozbořily. Napjatě pozoroval Jeník tento shon a nabýval přesvědčení, že se vlnky čím dál víc tlačily k lávce, kde stál. Zadnější vlnky přeskakovaly obratnými

skoky vlnky přednější, které se zas namáhaly, aby honem dohonily to, oč se nechaly předhoniti. Na druhé straně lávky bylo pozorovati pravý opak. Spěšně se řítily vody z temného klenutí a množstvím blýskavých oček hleděly nahoru na Jeníka a na Pána Ježíše a nechtěly za nic putovati dál, až byly za hlučného jekotu zahánány dalšími vlnkami, svými sestřičkami.

Teď již bylo u klučiny jistou věcí, že se vody jaksi dověděly o přítomnosti Pána Ježíše. Když pohlédl náhodou vzhůru a spatřil na blízkém stromě černého ptáka, který na něho pokukoval dolů, nepochyboval již o tom ani dost málo. Teď jen přemýšlel o tom, jak se všechny ty stvořené věci, vody, stromy, květiny, ptáci a zvířátka mohli dověděti o tom, že Pán Bůh je tak blízko. Zářil snad od hlavy do paty jako slunce? Nebo viděli sv. Hostii zářící v něm přes šaty? Nebo se vedle něho vznášeli andělé s nebeskými pochodněmi a zvonky? Lidé jich neviděli, ale ostatní tvorstvo probouzejí ze sna. Tato domněnka se mu zdála pravdě nejpodobnější a zvědavě pohlédl do lískoví, nezahlédne-li

tam někde vlající roucho nebo andělskou tvář.

Slavnostně se dal na další cestu k stráni. Kdyby byl znal žalmy, jistě by se byl rozjásal: „Zvyšte se, brány věčné, by mohl vejíti Král slávy!” Ž. 23, 8. Jedle, buky, keře, pučící traviny, rozpuklá poupata petrklíčů a mochen, vše se dívalo z dálky sem na něho a provázelo ho pohledem ještě dlouho, když zacházel. Větvemi probleskovala okénka jejich domku, vítajíce Jeníka, když vystupoval do vršku. Jeník honem vykládal Pánu Ježíši, že jejich domek je už vidět, že není ani příliš velký ani že již není nový. Ale maminka prý říkává, že staré domky bývají teplejší. A pan farář ve škole vždycky vypravuje, že domek v Nazaretě také nebyl nic zvláštního. Jeník ukazoval, která okna jsou od světnice, která od síňky a od komory, a zvlášť upozorňoval na okénka ve vikýři. Odtud že je velmi krásná vyhlídka, ale na rámu okének že jsou vosí hnízda, a proto prý se těmi okénky může hledět jenom v zimě.

Zatím přišel se svým vznešeným Hostem ke dveřím. Teď teprve mu napadlo,

ženemá klíč, ale nepřišel proto do velkých rozpaků. Upokojoval Pána Ježíše, že ví o díře v dřevníku, kterou se snadno dostanou dovnitř, a pak že mu nejdříve ukáže pařeniště.

Na zahradě znovu vypravoval o zavřených seménkách, o jejich šatičkách i o svých. Při tom se sklonil hluboko nad upěchované řádky a zahlédl, že jedna salátová sazenička stojí na nožce bílé jako ze slonoviny a rozvírajíc proti slunci dvě zlatožlutá křidélka, započala nový život a odhodila své staré šatičky. Dívaje se důkladněji, objevil, že ještě mnoho jiných rostlinek kolem vystrkovalo bělostné krčky z černé země. Ale ani jeden z těch tvorečků ho tak nerozčilil jako jedna jediná červená řepa. Stála vzpřímena na růžové nožce, ale ošumělé šatičky ještě načisto neshodila. Měla je jak umazaný klobouk na křidélkách dosud sevřených. Jeník vyčinil chudince před Pánem Ježíšem. To již přestává všecko! Dostala takové krásné šaty z růžové látky, a drží se tak zatvrzele starých hadrů. On by samou hanbou zalezl znovu pod zem, nehledě

ani na Pána Ježíše, jenž přišel právě včas, aby to viděl na vlastní oči. Klučina to sám napravil a blanku opatrně sloupl.

Slepice zatím zpozorovaly, že zahradní dvířka jsou dokořán, a přicupaly s očima zdánlivě sklopenýma a pokyvující hlavami až k Jeníkovi. Jeník si představoval, že drůbež přišla jen k vůli Pánu Ježíši, a doporučoval mu slepice velmi snažně. Maminec by bylo nejmilejší, kdyby méně zobaly a více nesly. Prodává vždycky všecka vajíčka a peníze většinou musí utratiti, než se vrátí domů. Kdyby každý den nechávaly aspoň jedno vajíčko v hnízdě, bylo by to velice krásné.

Slepice při tom začaly velmi nezpůsobně natahovati krky přes nízká prkénka na pařeništi. Za takové neuctivé chování je klučina pořádně vyplísnil. Když se okamžitě nepolepšily, hnal je před sebou k dvířkám, zavřel opatrně drátěným okem a popohnal mlsnou havěť ještě dál, protože beztoho šel ze zahrady do dřevníku, aby dřevníkem vnikl do domu. Měl velkou radost, že může Pánu Ježíši ukázati jejich domek. Chtělho voditi z místnosti do míst-

nosti, aby si mohl myslívati po celý život: Pán Ježíš tu byl a viděl všecko.

Začal s kuchyní. Napřed tam Pánu Ježíši ukázal, co maminka ukazovala ženským návštěvám, když jednou za čas zabloudily do chalupy: měděnou pánev po babičce a krásnou mísu, na které bylo napsáno: „Ne samým chlebem živ jest člověk.“ Mat. 4, 4. Jeník při tom řekl, že jsou to slova náramně pravdivá; že u nich mívají žitný chléb málokdy a koláče vůbec ne. Mnohem častěji bývají brambory. Někdy také nudle a jiné věci z krámu ve vsi.

Po této míse, nejpamátnější a nejpravdivější ze všech, přišly obyčejné misy, trochu otlučené zápasem o bytí nebo s tmavými šmouhami. Jeník jsa upřímný se cítil povinen, aby Pánu Bohu vševědoucímu řekl, že na polovici těch mis se nehodí dáti tekutiny a že vyplňují jen prázdné místo v misníku. Poněvadž se slušelo, aby se Pán Ježíš dověděl víc než některá kmotra, ukázal mu Jeník ještě ledaco, co se tajilo i před nejdůvěrnějšími příbuznými, i když se dovedně vyptávali a strkali všude slídivý nos.

Vytáhl moučnou zásuvku a s lítostí se omlouval, že jsou nyní na tom velice zle a že by bylo dobře, kdyby Pán Ježíš jim už pomohl. Přece na svatbě v Káni Galiilejské také proměnil vodu ve víno a lidé na té svatbě jistě nebyli chudší než oni tady na stráni. Vždyť u nich ještě ani nemohla být nikdy svatba!

Také pytlík na cukr obrátil před Pánem Ježíšem bez milosrdenství naruby, že se objevily i poslední drobečky cukru. Jiný papírový sáček v zásuvce přistrčil Jeník nejprve k nosíku a poznal, že v něm byly kdysi sušené hrušky. Přiznal se, že poslední hrušky ukradl sám, však že to Pán Ježíš v své vševědoucnosti jistě ví ještě ze sv. zpovědi.

Z kuchyně vedl klučina návštěvu do světnice. Mínil, že si tam potom po prohlídce odpočinou. Ale běda! Maminčina skříň byla zamčená. Jeník však vyložil Pánu Ježíši podrobně, jak je uvnitř rozdělena na zásuvky a přihrádky, kde je který tajný koutek. Zvlášť mu záleželo na tom, aby ukázal, kde bývá míšek na peníze. Na konec však podotkl, že to není

ani tak důležité, protože v něm obyčejně nic není. A protože je míšek tak často prázdný, velice to maminku trápívá. Kdyby prý Pán Ježíš chtěl, mohl by pomoci. Přec je to v biblické dějeppravě pro druhé oddělení, že si Pán Ježíš dával přinést peníze od rybiček.

Potom si Jeník několikrát rozpačitě odkašlal a dal se do dlouhé řeči. Necítí tu Pán Ježíš něco ve světnici? Tak něco podobného jako v hospodě? Je tu trochu zápachu po kořalce, protože tatínek přišel zas včera pozdě domů. On, Jeník, se včera večer proto skoro hněval na Pána Boha a na hospodskou. Ta ženská bere tatínkovi všechny peníze a pranic toho nedbá, že tatínek a všichni doma upadají do hříchu. Jeník jí nepřeje nic zlého, ne, jistě ne, naopak modlí se za ni o vše nejlepší: aby na ni Pán Ježíš poslal brzo mrtvici, nejlépe mezi mší sv., mohli by hned zavolat pana faráře, aby ji vyzpovídal, zaopatřil a dal všechno do pořádku. Kdyby tak hned dnes ve 3 nebo ve 4 hod. odpoledne umřela, pomohlo by se jí i tatínkovi a nikomu by to nebylo nápadné. S moukou je to zlé i s pe-

nězi, ale to všechno lze snáze snést než to trápení s hospodskou.

Jeník cítil dobře, jak Pán Ježíš poslouchal jeho stesky a návrhy, a zakončil pak svou řeč, že si teď vedle v pokoji odpočinou tak jako každá návštěva, když si prohlédne dům.

Klouček vyciřoval, že jenom pokoj je vhodné místo pro tak vznešeného hosta. Ale když měl zvolit v pokoji pro něho důstojné místo, přišel do nenadálých rozpaků. Nejprve si sedl na lavici u kamen, viděl však hned, že se to naprosto nehodí. Neviditelní andělé kolem něho vyzváněli nebeskými zvonky a pozdvihovali zlaté kaditelnice, a to všecko by se obracelo k starým, rozpraskaným, hliněným kamnům. Přesedl spěšně na pohovku. Maminka na ni s laskavým násilím nutívala své lepší návštěvy, ačkoli se na ní nic příjemnější nesesedělo než na obyčejné židli. Ještě jiné okolnosti však pohoršily Jeníka s jeho vnitřním Hostem. Seděl hned vedle tatínkovy tabákové bedničky, u jeho tří dýmek nelibě páchnoucích a u samého plivátka. Na dlouhé lavici pod zrcadlem se

mu rovněž nelíbilo. Konečně utkvěl pohledem na zasklené skříní. V tom viděl záchranu.

Poprosil Pána Ježíše, aby měl chvilku strpení, že všechno hned připraví, jak náleží. Rychle přistavil židli ke skříní, otevřel dvířka, z jedné poličky vyndal dva svícny, z druhé dvě svíčky zabalené v červeném papíře. Ujišťoval Pána Ježíše, že jsou posvěceny letos o hromnicích, sám že je položil na oltář a zas přinesl domů. Vždyť Pán Ježíš je vševědoucí, jistě si na to pamatuje. Svícny postavil na stůl tak daleko od sebe, jak to viděl v kostele u svatostánku, a rozběhl se do kuchyně pro sirky. Škrtaje sirkou, šeptal tajemně Pánu Ježíši, že se vlastně nesmí sirek ani dotknout, ale v tomto případě že by mu to maminka jistě dovolila. Přece však prý je rád, že se nemusil tázat.

Slavnostně zaplály svíčky, s počátku však praskaly a prskaly tak, že Jeník již vážně pochyboval, jsou-li platně posvěcené. Poznal, že bude nejvhodnější, udělá-li ze stola oltář a ze sebe svatostánek. Důstojně vylezl na lavici a s lavice na

stůl; sepjal ruce a napomenul svíčky vpravo i vlevo, aby pobožně hořely a nedovo-
lovaly si bavit se praskáním a prskáním.
Teď jsou oltářními svícemi a podle toho ať
se chovají. Neméně přísný byl i na své
tělo, které učinil nyní svatostánkem. Po-
zorně bděl pohledem nad sepjatýma ruka-
ma, aby se ani jeden drzý prstík nezavrtěl.

Zatím se konaly v kostele služby Boží
a v hospodě otec hartusil. Děti v kostele
obnovovaly křestní slib a v hospodě se
rozpoutala bouře proti nynějším špatným
křesťanům. A protože otec neměl ochot-
ných posluchačů, rozmlouval s sebou sa-
mým. Konečně ho to omrzelo a přistoupil
k oknu, aby vyhlédl ke kostelu. U vchodu
byl velký zástup lidí, kteří již nemohli ve-
jíti do kostela. Když se tak na ně díval,
spatřil hocha se stuhou a s kyticí. Ne-
tečně se na něho zahleděl. Najednou po-
znal Jeníka. V prvním okamžiku chtěl vy-
běhnout k němu. Potom však ho odstrašilo
to, že by jej vidělo tolik lidí u kostelních
dveří. Ihned si ulevil jinak. Klukovi se asi
udělalo špatně, jistě mu neudělali místo,
aby mohl pořádně klečct. Je tam dost ta-

kových bohatých kluků, které k tomu navádějí jejich ještě horší tátové. Ale až se pořádně všeho doví, pak se na to podívá.

Přece však se tím hartusením neuspokojil, jak si přál. Zaplatil útratu a vykradl se postranními dveřmi na cestu k stráni. Když mu napadlo, že se Jeník bez klíče nedostane dovnitř, rozhodl se, že již zůstane doma, ačkoliv to původně neměl v úmyslu. Byl rád, že se na Bílou neděli přece doma nějak zavděčí. Nemálo se ulekl, když nespatrił klučinu sedět na prahu, jak čekal. Což jestliže se mu cestou něco stalo! Dostal-li snad v nevolnosti zavrať na lāvce nad rozvodněným potokem? Neuvažuje dále, odemkl a vyběhl po schodech nahoru do kuchyně a do světnice. Jak užasl, když otevřev dveře do pokoje spatřil Jeníka klečeti mezi svícemi na stole s tváří obrácenou k oknům. Nevěděl, co říci, i tázal se, zdali se mu v kostele udělalo špatně. Jeník neodpověděl. Obrátil se sotva znatelně a napomínal jej: „Musíš si kleknout. Pán Ježíš je ve mně a já jsem jako svatostánek v kostele. Proto hoří svíčky. Musíš být potichu a modlit se.”

Otec nemohl než hocha poslechnout. Naléhavý tón hlasu a moc pohledu hochova ho k tomu přiměly. Nedávaje se vyrušovati, modlil se chlapec, dívaje se na svá prsa, jako by viděl knoflíkovou dírkou vyzařovati zjev Pána Ježíše. Pro otce byla ta modlitba kázáním, jakého v životě ještě neslyšel. Kdyby se byl Jeník utopil a teď tu ležel v záři těch dvou voskovic v rakvi, nebylo by jím to otráslо hlouběji. Najednou prohlédl. Proč vždycky nadával na jiné? Zdalipak se kdo prohřešil tolik na tom chlapci jak on sám? Proto se vždy pouštěl do jiných, aby na ně svalil vinu, jejíž tíži sám cítil.

V tom tichu se ozvaly matčiny kroky nahoru. V zadní lavici nic neviděla a po službách Božích čekala toužebně na svého Jeníka, až jí někdo řekl, že hned po sv. přijímání šel chlapec z kostela ven a že asi již dávno je doma. Mamince hned napadlo, že chlapec nemá klíče, a zase jí bylo líto, když si vzpomněla, že musil chudáček tak dlouho čekati před domem, a k tomu ještě na Bílou neděli. Vstoupila do pokoje, právě když Jeník zhasil svíčky a

slézal se stolu řka, že teď již Pán Ježíš odešel z jeho srdce do nebe, že se mu to zdá.

Maminka všecka užasla, že doma zastihla nejen klučinu, ale i otce. V její jemné duši se hned vynořilo neurčité tušení, že se tu rodí cosi dobrého. Tvářila se však, jako by nic nebyla věděla, a odcházela do komory, aby prý se převlékla k vaření.

Otec šel za ní. To ji potěšilo, neboť teď věděla už jistě, že se s ním stala změna. Poznala dobře, že chce něco říci, ale že to nemůže vypraviti přese rty. Když však zvonilo Anděl Páně a hlahol zvonů se valil jarním měkkým vzduchem do otevřených oken, začala se modliti. Dobré myšlenky ještě nikdy neumřely při modlitbě, aspoň se zatím mohli oba vzpamatovati. Tentokrát však to nebyla pro tatínka malá práce, aby s maminkou vyslovoval slova, jež se již tolikráte spolu modlili. Chtěl zakrýti vnitřní vzrušení a modliti se stejným hlasem, ale nemohl to chytnouti. Hned se modlil příliš vysoko, hned příliš hluboko. Nakonec ho náhlá vzpomínka přivedla úplně z rovnováhy. Právě v tuto chvíli při-

šli v den svatby sem do nového domova, právě v tu chvíli zvonilo ve vsi Anděl Páně tak jako dnes, a bylo tehdy právě tak jaro jako dnes. Ale ach, tehdy byl přešfasten, dnes však se cítil nešťastným, ačkoli měl nejen tehdejší nevěstu, nýbrž k tomu ještě roztomilé dítě.

Po modlitbě zavzlykal stísněně, že ho již nikdo na celém světě nemůže mítí rád, ani jeho rodina, ano ta právě nejméně. Maminka mu položila ruku na rameno a dívala se mu do očí mlčky. Otec hleděl po prvé po dlouhé době opět do jejích dobrotivých očí. Jejich záře se mu zdála tak novou a tak podivuhodnou, jako když se po prvé na sebe podívali, a potěšila ho v té tísní víc než tehdy.

Maminka mu nedomlouvala, ale řekla mu krátce, jak se Jeník v poslední době velice za něho modlil. Jistě prý ta dětská modlitba tolik zmohla u Pána Boha; ona, maminka, sama také nebývala k němu tak dobrá a milá, aby se mu doma líbilo. O tom však nechtěl otec ani slyšet a zakryl jí rukou ústa.

Ještě dlouho mluvili. Jeníkovi to bylo

již podezřelý a začal tlouci na dveře, nejprve zlehka a potom hřmotně. Tím víc užasl, když rodiče vyšli ruku v ruce a otec ho vzal do náručí a slíbil mu, že půjde také ke zpovědi jako jeho klučina a že už nikdy nepůjde k té zlé hospodské.

Jeník se radostí ani neznal. Ale nedovedl svou radost vyjádřit jinak než chlubitivými slovy, že on věděl, že to tak dopadne, protože při modlitbě vždycky říkal Pánu Bohu „buďto — anebo”.

Maminka běžela se zarosenýma očima do kuchyně, aby uvařila něco, co by se hodilo na tak radostný den. Prázdné zásuvky a papírové sáčky kalily ještě její radost. Ale i ta starost přešla. Když proslídila kuchyňskou skříň shora až dolů, objevila, že otec snědl večer jen kousek pečeně, kdežto druhé dva větší kousky smetl přes okraj talíře do chlebové mísy a tak je zachránil na dnešek.

Ve mnoha domech seděli dnes kolem stolu a zářila tam blažená dětská očka nad mísami s pečením, nákypem a s koláči. Ale nikde neseseděli tři tak blažení lidé pospolu, aby oslavili Bílou neděli, jako na

stráni nad potokem, a tato radost se u nich
usídlila již trvale.

C. J. A. et R.!

*Ó nejsvětější Trojice,
Ty přebýváš milostí svou v mé duši,
klaním se Tobě.*

*Ó nejsvětější Trojice,
Ty přebýváš milostí svou v mé duši,
dej ať tě víc a více miluji !*

*Ó nejsvětější Trojice,
Ty přebýváš milostí svou v mé duši,
posvěť mě !*

*Bože Otče,
zůstávej ve mně stále, jako vždy zů-
stápáš v Ježíši !*

*Zůstávej se mnou,
Pane Ježíši, buď mou pravou radostí !*

*Ó svatý Duchu,
sladký Hosti duše mé, zůstávej se mnou
a dej, abych zůstával stále s Tebou !*

*Ó Maria,
dej, abych žil v Bohu, s Bohem a pro
Boha !*

(Na každý povzdech 500 dní odpustků.)

Ě. M. Willam

„PÁN BŮH NA NÁVŠTĚVĚ”

Sestry

Neposkorněného Početí

Panny Marie

„EDICE SMÍRU”

Přerov

Šířava číslo 7

II. vydání

Společenská knihtiskárna

v Přerově

V EDICI SMÍRU VYŠLO:

<i>Alberti: NOVÁ SVĚTLA</i>		Kč 10—
<i>Alberti: PIUS XI.</i>	 „	4—
<i>BÍLÉ KVĚTY, povídky pro mládež</i>	. . „	5.50
<i>Dörner: NA ROZCESTÍ</i>	 „	2—
<i>DUCH SV. TEREZIE JEŽÍŠKOVY</i>	. „	18—
<i>Chautard: DUŠE VEŠK. APOŠTOLÁTU</i>	„	18—
<i>KVĚTY NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTI</i>	. „	8—
<i>Lajeunie: ANIČKA</i>	 „	10—
<i>Lekeux: MARKÉTKA</i>	 „	16—
<i>Mossong: APOŠTOLÁT, NA KTERÝ</i> <i>SE ZAPOMÍNÁ</i>	 „	6—
<i>Paula: DEJ MI SRDCE SVÉ!</i>	 „	10—
<i>Pfannmüler: KDYŽ PŘIŠLA NA SVĚT</i> <i>LÁSKA</i>	 „	20—
<i>Plus: BŮH V NÁS</i>	 „	15—
<i>Plus: MYŠLENKA SMÍRU</i>	 „	10—
<i>VE SLUŽBÁCH MILOSRDENSTVÍ</i>	. „	3—
<i>Suberville - Odvalil: HVĚZDA Z LI-</i> <i>SIEUX</i>	 „	10—
<i>PO VŮNI TVÝCH RŮŽÍ</i>	. Kč 10— a „	12—
<i>ZA VOŇOU TVOJICH RUŽÍ</i>	 „	12—
<i>Schmid: VRCHOL ÚCTY K SRDCI JE-</i> <i>ŽÍŠOVU</i>	 „	25—
<i>Wiesen: LAICKÝ APOŠTOL</i>	 „	10—
<i>Lhande: MÉ DÍTĚ KNĚZEM</i>	 „	15—
<i>K. Hock: ČTVERO LETOR</i>	 „	3—

ROZMLUVA S JEŽÍŠKEM:

Pán Ježíš mluví:

*Studánkou jsem vody živé,
tryskající do nebe,
otevřenou v chvíli tklivé
ranou kopím pro tebe!*

*Jako jelen ku prameni
ke mně přijď a napoj se.
Já jsem tvoje nasycení
i tvůj život — spokoj se!*

*Na mém srdci dost je
místa,
apoštol kde sladce zdřím,
k nebi jsem tvá cesta jistá,
chceš-li, já tě provedím!*

Duše odpovídá:

*Ježíšku, ke mně přijď,
cestou mě pravou řiď;
láskou mě k sobě raň,
od zlého povždy chraň!*

*Srdce ti leť vstříc,
chtělo by tobě říci:
buď u mne dneska host
a já tvůj pro věčnost.*

Fr. X. Dvořák.

PAMÁTKA
TRVALÉ CENY
NA PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ:

„Květy nejsvětější Svátosti”	Kč	8.—
„Bílé květy”	Kč	5.50
Willam: „Pán Bůh na návštěvě”	Kč	4.50
M. Paula: „Dej mi srdce své”	Kč	10.—
Lajeunie O. P.: „Anička” . .	Kč	10.—
„Po vůni tvých růží”	Kč	12.—

Jednobarevné obrázky sv. Terezičky Ježíškovy po 10 haléřích a Aničky z Guigné po 20 haléřích. — Do tisku se připravuje vzácný spisek: Chardon, „Vzpomínky anděla strážce”.

